

430

מדינת ישראל
הכנסת

א.ד.

פרוטוקול מס. 15

מישיבת הוועדה לשירותים ציבוריים

שהתקיימה ביום ג', כ"ח באדר, תשי"ב - 25.3.52 בשעה 9.00

- נוכחים : היו"ר א. אלטמן
 י. הראל
 א. הכרמלי
 ג. סבורסקי
 ב. כצנלסון.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. אלטמן:

ב. כצנלסון:
 ביקרנו במוסד בשם "מסילה" ומצאנו 11 תלמידים ו-13 עובדים. כאשר שאלנו לפשר הדבר הוטבר שהסידור הקבוע הוא ל- 30 תלמיד. אני מציעה לבקר שנית במוסד ולבחון את המצב.

היו"ר א. אלטמן:
 שאלת הנער העבריין במסרה לבירור לשתי ועדות. קיימנו ישיבות משותפות, שמענו הרצאות, ערכנו ביקורים, ואחר-כך חלה הפסקה. אני חושב שיש צורך להטשין, יש מוסדות מחוץ לירושלים שטרם ביקרנו בהם.

ב. כצנלסון:
 במוסד "מסילה" נתקלנו בתופעה משונה. אני חושבת שיש צורך לערוך שם ביקור פתאומי ללא הודעה מוקדמת ובלי להציג אותנו כחברי-כנסת.

ה. ה. ל. ט:
 חברת-הכנסת כצנלסון וחברת-הכנסת הכרמלי יערכו ביום הראשון 30.3.52 ביקור במוסד "מסילה", ללא הודעה מוקדמת.

אד.

ברצוני להביא לתשומת-לב הוועדה כמה פניות ושכתבים אשר בהקבלו מהציבור.

הינו"ר א. א. אלטמן:

(1) פניה מקופת-חולים לעובדים לאומיים, סניף תל-אביב. הפניה היא בגדון סמרי-בנין להקמת בנין קופת-חולים בתל-אביב, ועל הקשיים בהם נתקל המוסד במסדר המסחר והתעשייה באגף לסמרי בנין.

בקשר לפניה זו כתבתי לכתב למר ריטה, מנהל אגף לסמרי בנין, אולם שרם נענימי. גאם לא אקבל תשובה מפניה את הדעת אגיש אנלי את השאלה בצורת שמילתה בכנסת.

(2) פניה ממועב זקנים וזקנות הממוחד בגדון תמיכה קבועה וחדשית ממסדר המסד. בסך של 5 ל"י לגולגולת.

א. הכרמלי: מוסדות כאלה, ואני מדבר סמוך ידיעה על הנועה במוסד לחינוך עורדים, מקבלים מהגולה תמיכה בצורת חבילות ומארכי מזון. אני היע כי בזמין את נציגי המוסד הפונה, ואולי על-ידי שאלות נוכל להוכיח להם שהמצב אינו כל-כך גרוע. כמובן אין זה נכון שאי-מסדר להגדיל את המגבית, כנראה שהטיפול במגבית אינו בסדר.

ב. כצולסון: מטפחת עליאש היתה מטפלת במוסד זה, האם היא ממשיכה לתמוך בו?

הינו"ר א. א. אלטמן: אני ביקרתי במוסד לפני כשנה ושמועתי כי המצב הנספח הוא קשה ביותר ליש עניין של ירושה מאת יסקנים אשר מהווים את הוועד, אולם חברי הוועד אינם פעילים.

ג. טברסקי: בישיבה הקודמת הוטל על מספר אנשים לבדוק את תקציב מסדר המעד ופעולותיו לאור ההגדלה המוצעת לתקציב. יש מקום לבדוק גם את השתתפות מסדר המעד למוסד זה, ורק אחר-כך להזמין את מנהל המוסד. מזמן שיפולל במוסד זה אני יודעת כי הקשיים נובעים משיכון גרוע ומחוסר אפשרות לקבל אנשים נוספים. הפרובלימה אינה אין המוסד מתקיים, אלא מה הם השירותים שהוא נותן לציבור. יש אנשים המשלמים תשלום מלא, יש שהכניסו עזבונו, אולם בהם מסדר המוסד את הציבור מחוסר האמצעים. קשה להטליץ על תמיכה על-סמך סכתב, לכן יש צורך להזמין את מנהל המוסד ולשמוע ממנו את כל הפרטים.

א. הכרמלי: בחוצה יזמה להפוך את האר האנבים סביב המוסד למקום נאה יותר, כי צורת המקום מטרה אגירה של קדרות.

ד. הרמל: אני מתנגד שתיקבע תמיכה למוסד מסוים רק על-סמך פניה מצדם. לדעתי אריכה להיות נורמה ידועה של תמיכה למוסדות ומועב זקנים.

א.ד.

אני מציע לא להזמין את נציגי המוסד אלא לתת להם תשובה כללית, ובהחלט הישיבות להכנס לשאלה של עזרת משרד המעד למוטבי הזקנים בארץ. אני חושב שתהיה זו שגיאה לספל במוסד אחד ולא בשאר מוטבי הזקנים.

ג. טברסקי: כיוון שזהו מוסד ארצי ואנו מעוניינים ללמד את בעיית תמיכת משרד המעד במוסדות כאלה, אני מציעה שנוזמין את מנהל המוסד ונשמע מפיו איך בנוי תקציב המוסד וכמה הם מקבלים ממשרד המעד.

י. הרמל: אולי אפשר לקבל קודם ממשרד המעד פרטים בכתב מה חלק בהחזקת מוטבי הזקנים.

ג. טברסקי: אם נקבל פרטים בכתב וגם נוזמין את מנהל המוסד נוכל לקבל תמונה ברורה.

א. הרמל: אני מציע שבפרוץ ביקור במקום.

ה. ח'ל'ט: (1) לבדד במשרד המעד מה היא התמיכה הנניתנת למוטבי הזקנים ולפי איזה סודוס;

(2) להזמין לישיבת הוועדה את מנהל המוסד או את נציגיו;

(3) לבקר במקום.

ה. ח'ל'ט: הפניה הסלישית היא מאת הוועדה להיגיינה ציבורית שעל-יד הסתדרות הרופאים בנדון סודסי מטפה בטביבות תל-אביב.

י. הרמל: אני מציע כי נשלח העתקי הפניה לעיריות תל-אביב ורמת-גן ולמשרד הבריאות ונבקש הסברים. אני מציע כי להבא ייעשה הדור עוד טרם תובא הפניה לידיעת הוועדה, כדי להסוך בזמן.

א. הרמל: אני מקט להדאיב את הנדון ולהפנות את תשומת-לב משרד הבריאות לבעיית האשפה בכל הארץ ולאן דוקא על-ידי תל-אביב.

ה. ח'ל'ט: להעביר העתק הפניה של הוועדה להיגיינה ציבורית לעיריות תל-אביב ורמת-גן וכן למשרד הבריאות ולבקש הסברים.

אד.

הינ"ר א. אלטמן:
הפניה הרביעית היא טאט המועצה האזורית
חוף הכרמל בנדון מבנה של הרכוש הנטוש
והפיכתו לבית-יולדות וקליניקה לכל האזור. המועצה מערערת על החלטת
ועדת שרים ליסוד את המבנה להסתדרות הטורחי לסם הפיכתו למוסד ילדים.

י. הנאל:
עלינו לסמוע את חוות-דעת משרד הבריאות,
אולם אני הייתי מרחיק-לכת ומבקש לדעת מה
היתה ההצעה וההחלטה של ועדת השרים שטיפלה בעניין. אני מציע לפנות
למשרד הבריאות או לענות להם שאיננו מתערבים בעניין.

ה ר ח ל ט : לשאול את חוות-דעת משרד הבריאות.

הינ"ר א. אלטמן:
הוועדה ביקשה כבר כמה פעמים לדעת פרטים
על המגבית לכסגעי שטפונות. ברצוני לקרא
לפניכם את התשובה שנתקבלה טאט מר הופיין, מנהל המגבית:

1) המגבית לא הצליחה כלל וכלל עד עכשיו.
חוגי המסחר והתעסיה, אשר עליהם קודם-כל צריכים אנו להישען, אחרי
תקופה קצרה של הסכטה ורצון טוב, התחילו להביט בפקפוקים רבים על
העניין והוספעו במידה ניכרת טאד קודם מהטטועות על הקפאת המזומנים
והפקדונות ואחרי-כן מהכרזת המטטלה על המדיניות החדשה, הבהלה
של מטה-היתר על מחירי המלאי והדומה. ביחוד חוגי התעסיה נמצאים
כידוע בתטיסה עמוקה ואי-אפשר היה עד עכשיו להניעם לפעולה איזו
שהיא.

2) כתוצאה מזה מהסטים כל יתר החוגים.

3) מוסדות אחדים סילמו סכומים ידועים
שהתחייבו לסלם ובאופן כזה נאסף עד עכשיו סכום של בערך 115,000 ל"י
ולא יותר.

4) בערבות המטטלה לווין מהבנק הלאומי
סך 250,000 ל"י, סמזה סילקנו סך של 30,000 ל"י ובכל הסכום סאספנו
יהיה עלינו להטמטט לסם סילוק חובנו.

5) סרם המיאטנו. בתוך חוגים אחדים אנו
מוצאים מידה ידועה של הד ועוד אנו מקווים להביא את חוגי התעסיה
והמסחר לידי תזונה. אנו מסטיכים במאמצינו ולא בנקל נתייאס.

6) בינתיים לא נטארה לנו ברירה מלהודיע
למשרד הסעד ולרשויות אחרות הפונות אלינו לסם עזרה, כי לעת-עתא
אין אנו דואים סיכויים לדבר.

7) החלוקה, אם ובמידה שאחרי כל זאת נצליח,
היא תהיה בידי הנטיאות שלנו המורכבת כדלקמן:

סר א.ז. הופיין - יו"ר, מר ס. רפפורט - סגן יו"ר,
סר נ. ליפטיץ, ד"ר ס. ליפטיץ, ד"ר ג'ון לוי, סר יהוסע לוי,
סר הרמן סטרנברג, סר הרי דקנאטי.

8) זכאים ליהנות מהמגבית: המעברות ופרברי
תל-אביב ויתר הערים. וזאת הדרך: א) הסוכנות היהודית; ב) עיריית
תל-אביב; ג) משרד הסעד. כיוון שאין כספים בידינו לא היה כדאי
לדון בשאלה אם נבוא בטגע יסיר עם יתר העיריות או אם נטאיר את
הדבר בידי משרד הסעד.

9. בסכום 220,000 ל"י הסתמטנו כדלקמן:
100,000 ל"י לסוכנות היהודית ו- 120,000 ל"י לעיריית תל-אביב.

א.ד.

הינ"ר א.א. אלטמן:

אבקש את חברת-הכנסת מברסקי למסור לנו
מה הצליחה לברר בענין המוסד "אהבה".

ג. טברסקי:

חברת-הכנסת חת ואני נפגשנו עם מנהל המוסד
וקיבלנו ממנו פרטים. אנו ממשיכים לברר
את השאלה עם עיריית חיפה ולכן אנן מציעה לדחות את מסירת הדו"ח לישיבה
הבאה.

לעת-עתה אני יכולה למסור לכם את הפרטים
הבאים: מוסד "אהבה" הוא אחד המוסדות הטובים ביותר בארץ מבחינה
חינוכית וההכשרה המקצועית הניתנת לחניכיו. לומדים בו 240 ילד.
הילדים נשלחים למוסד מעליית הנער, מעיריית חיפה ומתסעד. הגרעון
 שלהם נובע מההפרש בין מה שעולה להם החזקת הילד למעשה לבין מה
 שמשלמים מוסדות סוציאליים, הפרש הנראה לעין מראש. בזמנו תפסה עליית-
 הנער את רוב המקומות ולכן היא שילמה את ההפרש. חלקה של עליית-הנער
 במוסד הוא היום קטן מאד. יש הכרח שיהיה מוסד אשר ידאג ויהיה אחראי
 לבית-ילדים זה. מנהל "אהבה" מסר לי שהם מנהלים מסאנומאן עם עיריית
 חיפה שתקבל עליה את הבעלות על המוסד או שתשריין את מחצית המקומות
 במחיר שיכסה את ההפרש. קיימת מחשבה להפוך חלק מהמוסד לבית ספר
 חקלאי.

אני מוצאת לנכון לא להביא לפניכם
דו"ח סופי כי עלינו עוד להפגש עם בא-כח עיריית חיפה. מנהל מחלקת
 החינוך של העירייה חלה והוחלט שאנו נפגש עם ראש העירייה. לאחר
 שנקיים את הפגישה עם ראש העיר, אשר נועדה לשבוע הבא, נביא לפני הוועדה
 דו"ח סופי ומטובים.

ב. בצנלסון:

על חברת-הכנסת נצר ועלי הוטל לבחון
 את פעולות ותקציב משרד הסעד, כיוון
 שגב' נצר חלתה, אני מבקשת לסנות את ההרכב.

הנחלש:

ועדת המשנה לברור פעולות ותקציב משרד
 הסעד תהיה מורכבת מהחברים: בצנלסון,
 הכרמלי וטברסקי.

הינ"ר א.א. אלטמן:

הישיבה בעולה.

הישיבה בעולה בשעה 11.00